

תלקיט ללימוד סנכרוני

גמרא בבא בתרא

12 שנות לימוד

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית, שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

באחריות הנבחן/ הנבחנת לשמור על טוהר הבחינות בהתאם לכללים ולהנחיות בעל פה ובכתב על גבי שאלון הבחינה ועל ידי אחראי/ת הבחינה.

בהצלחה!

- כל הזכויות שמורות למשרד החינוך -

מבנה התלקיט ומפתח הערכה:

8 יחידות בחינה

חלק א' – מבוא לתושב"ע

יחידה – 1 הכרת ספרות הקודש

יחידה – 2 התמצאות במבנה דף הגמרא

יחידה – 3 מושגים בגמרא

חלק ב' - סוגיות

יחידה - 4 משנה

יחידה – 5 היזק ראיה שמיה היזק או לא

יחידה – 6 סתירת בית כנסת

יחידה – 7 דיני גבאי צדקה, זכות ומעלת הצדקה

יחידה – 8 מבחן מסכם

כל 8 החלקים בתלקיט הם חובה.מפתח הערכה:

8 נקודות	יחידה -1
8 נקודות	יחידה -2
8 נקודות	יחידה -3
14 נקודות	יחידה -4
14 נקודות	יחידה -5
14 נקודות	יחידה -6
14 נקודות	יחידה -7
20 נקודות	יחידה –8 מבחן מסכם
100 נקודות	סה"כ לכל חלקי התלקיט

מבוא לתושב"ע

יחידה 1- הכרת ספרות הקודש

1. א. גש לארון ספרים שבביתך **ורשום** שלוש מסכתות מכל אחד מששת סדרי המשנה?

זרעים _____

מועד _____

נשים _____

נויקין _____

קדשים _____

טהרות _____

2. **סדר** את התקופות על פי הרצף הכרונולוגי ו**כתוב** שם של דמות או ספר שנכתב באותה

תקופה?

ראשונים _____

נביאים _____

אמוראים _____

אנשי כנסת הגדולה _____

גאונים _____

אחרונים _____

תנאים _____

יחידה 2- התמצאות במבנה דף הגמרא

1. א. פתח גמרא בבא בתרא דף ט' עמוד א' וכתוב את כל המדורים המובאים מסביב לגמרא?

הסבר למה מיועד אחד המדורים שכתבת בסעיף הקודם? (לא רש"י ותוספות)

ב. בשורה מספר 8 מתחילת השורות הרחבות הגמרא מביאה הלכה שאומר רב אסי,

כתוב באיזה חלק וסימן בשולחן ערוך עלי לבדוק האם דין זה נפסק להלכה?

2. הסבר את המושגים הבאים:

א. תנן _____

ב. איתמר _____

ג. מיתיבי _____

ד. דילמא _____

ה. תיקו _____

ו. תיובתא _____

יחידה 3 – מושגים בגמרא

דף ז' עמוד ב'

כופין אותו לבנות לעיר כו' [כופין אותו לבנות לעיר חומה ודלתים ובריח. רבן שמעון בן גמליאל אומר: לא כל העיירות ראויות לחומה.]: תנו רבנן כופין אותו לעשות לעיר דלתים ובריח, ורבן שמעון בן גמליאל אומר: לא כל העיירות ראויות לחומה, אלא עיר הסמוכה לספר ראויה לחומה, ושאינה סמוכה לספר - אינה ראויה לחומה. ורבנן? זימנין דמקרו ואתי גייסא. בעא מיניה רבי אלעזר מרבי יוחנן: כשהן גובין לפי נפשות גובין או דילמא לפי שבח ממון גובין? אמר ליה: לפי ממון גובין, ואלעזר בני קבע בה מסמרות איכא דאמרי בעא מיניה רבי אלעזר מרבי יוחנן: כשהן גובין: לפי קירוב בתים הן גובין או דילמא לפי ממון גובין אמר ליה: לפי קירוב בתים הן גובין, ואלעזר בני קבע בה מסמרות. רבי יהודה נשיאה רמא דשורא אדרבנן אמר ריש לקיש: רבנן לא צריכי נטירותא, דכתיב (תהלים קלט יח) אספרם מחול ירבון הקיצתי ועודי עמך] 'אספרם' - למאן? אילימא לצדיקים, דנפשי מחלא - השתא כולהו ישראל כתיב בהו (בראשית כב יז) [כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים] [וירש זרעך את שער איביו] - צדיקים עצמם מחול ירבון? אלא הכי קאמר אספרם למעשיהם של צדיקים, מחול ירבון; וקל וחומר: ומה חול, שמועט [מגין על הים - מעשיהם של צדיקים, שהם מרובים - לא כל שכן שמגינים עליהם. כי אתא לקמיה דרבי יוחנן, אמר ליה: מאי טעמא לא תימא ליה מהא: (שיר השירים ח י) אני חומה ושדי כמגדלות [אז הייתי בעיניו, כמוצאת שלום]: אני חומה - זו תורה; ושדי כמגדלות -

עיין בקטע הגמרא המובא לפניך :

1. **העתק** שני שמות תנאים המובאים בקטע זה?

2. **העתק** שם של אמורא המובא בקטע זה?

3. **חפש** בקטע זה מילת פתיחה למקור מדברי תנאים?

4. **מצא** מילת פתיחה לקושיא?

5. **מצא** מילת פתיחה לתרוץ ?

6. **מצא** אחד משלוש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהם?

יחידה 5

היזק ראייה שמיה היזק או לא

"השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר – בונין את הכותל באמצע"

סוגיא זו עוסקת בדין היזק ראייה האם אדם יכול לחייב את חברו להשתתף אתו בכותל כדי למנוע היזק ראייה, ומה התנאים לכך, הגמרא דנה בפירוש המשנה כדי לברר דין זה.

למד את הסוגיא ומלא את הטבלא.

"היזק ראייה שמיה היזק"	"היזק ראייה לאו שמיה היזק"	
		פירוש המילה "מחיצה"
		הוכחה להסבר
		באיזו חצר מדובר?
		מה הם "רצו"?
		מה היו עושים אם לא היה רצון של שניהם?
		קושיית הגמרא על שיטה זו
	אין תשובה	תשובת הגמרא

4. **לפי איזה** משני הטעמים יהיה מותר להרוס בית כנסת ישן לפני בניית החדש כאשר יש בית כנסת נוסף באותו מקום ?

5. **הסבר** את מעשיהם של מרימר ומר זוטרא?

6. **מהי** שאלתו הראשונה של רבינא לרב אשי? **מהי** תשובת רב אשי?

7. **מהי** שאלתו השנייה של רבינא? **מהי** התשובה כעת?

8. **הסבר מהו** "תיוהא", ומה הדין במקרה זה?

9. הגמרא מביאה סיפור שהיה עם רב אשי, **כתוב את הסיפור ומדוע נהג כך?**

א. למד את הסוגיא והשלם בכמה אנשים מתבצע כל אחד מהשלבים הבאים **בצדקה** ומדוע.

הסבר	מס' האנשים	
		גביית הצדקה
		חלוקת הצדקה

ב. השלם בכמה אנשים מתבצע כל אחד מהשלבים הבאים **בתמחוי** ומדוע.

הסבר	מס' האנשים	
		גביית התמחוי
		חלוקת התמחוי

ג. "אין עושים שררות על הציבור פחות משניים" – מה המקור לכך? מהי הכפייה שיש בצדקה?

ד. האם מותר למנות שני אחים לניהול הצדקה? ומה הדין לגביית הצדקה? מה ההבדל?

ה. ממי מותר לקחת צדקה בכפיה?

ו. תוס' (ד"ה 'אכפיה לרב נתן') שואל, כיצד כפה רבא את רב נתן בר אמי לשלם צדקה. הסבר את

שאלת תוס'.

ז. תוספות מביא ג' תירוצים על קושיא זו כתוב שנים מהם?

ח. עיין בגמרא וכתוב שלשה דברים שנדרש גבאי הצדקה לעשות כדי שלא יחשדו אותו בגניבה.

1. _____
2. _____
3. _____

זכות מצות הצדקה – דף ט ע"ב – י ע"א

ואמר רבי יצחק: כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים - מתברך בי"א ברכות.

הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, דכתיב: (ישעיהו נח, ז-ט) "הֲלוֹא פָּרַס לְרַעֲב לַחֲמֶךָ וְעָנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא בַּיִת כִּי תִרְאֶה עָרִם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם"

1. א. עיין בנביא ישעיהו נח וצטט מהפסוק את שש הברכות שמתברך נותן פרוטה לעני?

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

ב. הסבר בלשונך שתי ברכות מהברכות שכתבת בסעיף קודם?

והמפייסו בדברים מתברך באחת עשרה ברכות, שנאמר: (ישעיהו נח, י-יב) "וְתִפֹּק לְרַעֲב נִפְשָׁד וְנִפְשׁ נִעְנָה תִשְׁבִּיעַ וכו'"

1.א. עיין בנביא וצטט מהפסוק את אחת עשר הברכות שמתברך מפייס עני בדברים?

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____
- ט. _____
- י. _____
- יא. _____

ב. הסבר בלשונך 3 ברכות מהברכות שכתבת בסעיף הקודם?

ג. כתוב ספור המובא בגמרא או ספור אחר שמצאת על מעלת הצדקה ?

יחידה 8
מבחן מסכם

1. "השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר, אם נפל הכותל המקום והאבנים של שניהם" **מה הסיבה** שאם נפל הכותל לאחר זמן המקום והאבנים של שניהם?

2. הגמרא מביאה ב' פירושים למילה כותל 1. גודא 2. פלוגתא

א. **באר** את הוכחת הגמרא ללשון גודא?

ב. **באר** את הוכחת הגמרא ללשון פלוגתא?

1. _____

2. _____

3. **כיצד** הוכיחה הגמרא מהמשנה שהיזק ראייה שמיה היזק?

4. **מדוע** אסור לסתור בית כנסת עד שיבנה חדש? (2)

5. **מה הדין** כשיש מקום אחר להתפלל, **ובאיזה** מקרה הותר?

6. קופה של תמחוי **בכמה** גובים, ובכמה מחלקים **ומדוע**?

7. **מתי** גובים מבני העיר לתמחוי **ולמי** נותנים?

8. **מדוע** עבודתם של גבאי צדקה נחשבת שררה?
